

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 5P/8/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3521200581
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pavlíková
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2022:3521200581.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou JUDr. Zuzanou Pavlíkovou vo veci starostlivosti súdu o mal. A. F.Á., nar. XX.XX.XXXX v konaní zastúpenú Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa matky: A. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. J. XXX/X, B. X. B. a otca Q. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. P. XXX/XX, B. X. B. o návrhu otca na zníženie vyživovacej povinnosti, takto

rozhodol:

- I. Návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti voči mal. A.T. F., nar. XX.XX.XXXX sa zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ podaným návrhom požadoval zníženie vyživovacej povinnosti voči svojej dcére mal. A. F., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 170,- eur na 100,- eur mesačne s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.
2. Svoj návrh odôvodnil zmenou pomerov na svojej strane. Uviedol, že došlo k poklesu jeho príjmov o sumu cca 100,- eur mesačne. Následkom tejto skutočnosti je jeho životná úroveň nižšia ako životná úroveň jeho dcéry. Matka okrem výživného poberá aj daňový bonus a rodinné prídavky. Zároveň poukázal na skutočnosť, že matka má s dcérou výchovné problémy, táto neustále klame, jeho ako otca si neváži a s matkou si tak vysoké výživné nezaslúžia.
3. Matka maloletej s návrhom nesúhlasila. Poukázala na skutočnosť, že na strane dcéry rovnako nastala zmena pomerov, keď je nielen staršia s čím sú spojené zvýšené náklady na starostlivosť ale od 01.09.2021 dcéra zmenila školu a v súčasnosti chodí na Základnú školu internátnu pre sluchovo postihnuté deti v Bratislave, s čím sú spojené zvýšené náklady na cestovné, internát, vreckové a podobne.
4. Kolízny opatrovník navrhol návrh zamietnuť s odôvodnením, že maloletá zmenila školu pričom súčasná výška výživného je primeraná aktuálnemu príjmu otca a dosahuje štvrtinu jeho výšky.
5. V predmetnej veci súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, výsluchom svedkyne Q. I. a oboznámením potvrdenia o príjme otca, výplatných pásoch matky, dokladov o výdavkoch otca, dôkazov o výdavkoch matky, správ UPSVaR z poradenského procesu a zo sociálneho šetrenia, potvrdenia o výške výdavkov na školu, správy od triednej učiteľky, lekárskej správy z ORL vyšetrenia, a chirurgickej ambulancie, prehľadu nákladov otcovej priateľky, oboznámením podstatného obsahu spisov tunajšieho súdu č.k. 11P/14/2020 a 12P/21/2017. Takto zistil nasledovný skutkový stav:

6. Mal. A. F. pochádza z rozvedeného manželstva A. F.J. a Q. F.. Rozsudkom tunajšieho súdu 10P/17/2015 zo dňa 19.01.2016 bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky, otcovi bola uložená vyživovacia povinnosť vo výške 133,- eur mesačne.

7. Ostatný krát bola vyživovacia povinnosť otca voči maloletej upravená rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 12P/21/2017-45 zo dňa 18.09.2017, ktorým rozsudkom súd schválil dohodu rodičov, v zmysle ktorej sa otec zaviazal prispievať na výživu mal. A. zvýšenou sumou 170,- eur s účinnosťou od 01.10.2017.

8. V čase posledného určenia vyživovacej povinnosti mala maloletá A. 10 rokov, bola žiačkou štvrtého ročníka základnej školy. Výdavky na jej starostlivosť dosahovali výšku cca 260,- eur. Z toho strava 150,- eur vrátane výdavku na školské obedy vo výške 25,- eur, výživové doplnky 22,50 eur, ošatenie a obuv 50,- eur, hygiena 10,- eur, školské pomôcky 15,-eur, telefón 20,- eur. Hrala na gitaru, náklady s tým spojené predstavovali 70,- eur za rok. Mala zvýšené výdavky v spojitosti so zhoršeným zdravotným stavom. Navštevovala alergiológa a ortopéda, mala problémy so sluchom, nosila dioptrické okuliare. Matka bola zamestnaná ako upratovačka, jej čistý príjem dosahoval 420,- eur. Mala jednu vyživovaciu povinnosť a žila s maloletou v nájomnom byte.

Otec pracoval v spoločnosti PFS, a.s., Jeho čistý mesačný príjem dosahoval výšku 790,- eur, pričom otec upozorňoval, že jeho zárobok dosahuje túto výšku vďaka nadčasom v priemere 40 hod mesačne. Otec žil sám v byte v osobnom vlastníctve. Okrem mal. A. nemal inú vyživovaciu povinnosť.

9. V súčasnosti je maloletá A. žiačkou 7. ročníka Spojenej školy internátnej v Bratislave, kde je od pondelka do piatka ubytovaná na školskom internáte. Podľa potvrdenia školy predstavujú mesačné náklady na stravu 65,- eur, náklady na školský klub 6, eur, náklady na internát 10,- eur, ročný príspevok na výlety, exkurzie a športové podujatia a pod. dosahuje výšku 40,- eur. Škola žiakom cestovné neprepláca. Cestovné do Bratislavy dosahuje celkovú výšku cca 25,-eur, cena jednej jazdy autobusom pre dieťa je 2,50 eur. Cestovné MHD po Bratislave v priebehu mesiaca dosahuje celkovo výšku cca 4,90 eur (cena jednej jazdy je 0,49 eur, maloletá vykoná v priebehu mesiaca cca 10 jazd). Maloletá má zhoršený zdravotný stav. Nosí načúvací prístroj, pravidelne 2 x do roka absolvuje kontroly v Bratislave u otorinolaryngológa, nosí okuliare, približne raz do roka matka kupuje nové rámy naposledy v 2/2022 za 126,- eur, je sledovaná u ortopéda, doplatok za vložky do topánok je minimálny v minulom roku mala zdravotné problémy spôsobené so zarastaním nechťov na palcoch oboch nôh. V súvislosti s potrebou dištančného vzdelávania matka zakúpila v januári 2021 notebook za 390,40 eur. V súvislosti s prirodzeným rastom maloletej u nej vzhľadom na odstup času od posledného určenia výživného pred viac ako štyrmi rokmi vzrástli výdavky na oblečenie, obuv, drogériu a pod.

10. Matka maloletej je v súčasnosti zamestnaná v zariadení sociálnych služieb Senica n. o.. Jej príjem za posledných 12 mesiacov (6/2021-5/2022) dosiahol v priemer sumu 817,- eur v čistom. Matka je od 03.06.2022 práceneschopná z psychických dôvodov. Je poberateľkou prídavku na dieťa 25,88 eur. Výživné na mal. A. otec platí pravidelne, v súčasnosti nemá žiaden nedoplatok. Matka žije sama s dcérou v nájomnom byte výška nájomného a pravidelných platieb spojených s užívaním bytu dosahuje nasledovné sumy: nájom 140,55 eur, vodné stočné 26,- eur, električka 18,- eur, plyn 35,- eur. Medzi pravidelné výdavky matky ďalej patrí cestovné vo výške 50,- eur a telefón 20,- eur.

11. Otec maloletej je v súčasnosti zamestnaný v spoločnosti PFS a.s. v Brezovej pod Bradlom Jeho priemerný čistý mesačný zárobok dosahuje výšku 752,- eur. Deklaroval nasledovné pravidelné mesačné výdavky: nájomné 127,41 eur, električka 23,50 eur, hypotéka 84,- eur, sporenie pri úvere 10,- eur, telefón 20,- eur, životná poisťka 24,93 eur, televízia 7,88 eur, cestovné 22,- eur, splátka zariadenia pre dcéru 50,- eur. Od januára tohto roku býva v spoločnej domácnosti s priateľkou a jej dvomi deťmi z predchádzajúceho vzťahu. Otcova priateľka Q. I. pri výsluchu na pojednávaní uviedla, že pracuje ako upratovačka, aktuálne je práceneschopná z dôvodu onkologického ochorenia. Jej príjem tvorí nemocenská dávka vo výške 400,- eur, poisťka vo výške 180,- eur, výživné na obe deti v sume 145,- eur a rodinné prídavky vo výške 52,-eur. Celkovo výška jej príjmu dosahuje sumu 777,- eur. Výdavky a pravidelné mesačné náklady deklarovala v sume 620,- eur. Svedkyňa aj otec zhodne uviedli, že na bývanie otec prispieva podľa svojich možností sumou cca 50,- eur mesačne. Svoj byt, ktorý má v osobnom vlastníctve neprenajíma, nakoľko sa v ňom príležitostne zdržuje počas víkendov a niekedy cez týždeň.

12. Podľa § 62 ods. 1, ods. 2, ods. 4 veta prvá a ods. 5 zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. (ďalej len „ZoR“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13. Podľa § 65 ods. 1 ZoR ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

14. Podľa § 75 ods. 1 pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa § 75 ods. 1 a ods. 3 ZoR dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

16. Otec odôvodnil návrh na zníženie výživného, ktoré bolo naposledy určené rozsudkom súdu v roku 2017 zmenou pomerov, spočívajúcou v poklese jeho príjmu zo zamestnania. Ďalšími dôvodmi, ktoré otec uvádzal sú výhrady voči nedostatočnej matkinej starostlivosti o dcéru, nevhodné dcérino správanie, sklony klamať, nedostatočný záujem o školu a skutočnosť, že dcéra o neho nejaví žiaden záujem, hoci on sa o kontakt snažil. V priebehu konania otec rozšíril dôvody na zníženie vyživovacej povinnosti o skutočnosť, že má finančné záväzky voči svojej novej rodine snúbenici a jej deťom a ich spoločnému bydlisku. Súd na základe vykonaného dokazovania zmenu pomerov u jednotlivých účastníkov konania vyhodnotil nasledovne:

V prípade otca skutočne došlo k poklesu príjmu aktuálne o cca 50,- eur (na začiatku konania rozdiel medzi posudzovanými príjmami dosahoval výšku cca 100,- eur). Otec v priebehu konania začal žiť v spoločnej domácnosti s priateľkou a jej dvoma deťmi. Pre otca sa tým otvorila možnosť prenajímať byt, ktorý má v osobnom vlastníctve, čo však nevyužíva, s odôvodnením, že sa v ňom príležitostne zdržuje. Hoci bola v priebehu konania zvažovaná aj otázka zmeny zverenia maloletej, keď táto prejavila snahu byť zverená do osobnej starostlivosti otca k tejto nedošlo a v súčasnosti kontakt maloletej s otcom prakticky vôbec neprebíha. Na príčinách tohto stavu sa účastníci nezhodli, faktom ale je, že celá starostlivosť o maloletú aktuálne spočíva na matke.

U maloletej A. T. ko osoby oprávnenej na plnenie vyživovacej povinnosti došlo nielen vzhľadom na skutočnosť, že je o viac ako štyri roky staršia k prirodzenému nárastu výdavkov spojených s bežnou starostlivosťou t.j. výdavkov na stravu, oblečenie, obuv, kozmetiku, školské pomôcky. K podstatnému zvýšeniu výdavkov na maloletú prispel najmä fakt, že táto zmenila školu a začala navštevovať internátnu školu v Bratislave s čím sú spojené zvýšené výdavky na cestovné, internát, stravovanie, električku, vreckové a pod. Iba výdavky súvisiace so školou a cestovné náklady predstavujú v súhrne sumu 110,- eur mesačne, čo po prepočte na 12 kalendárnych mesiacov predstavuje sumu 90,- eur. Zvyšná suma súdom určeného výživného 80,- eur tak slúži na pokrytie ostatných nákladov na starostlivosť o maloletú t.j. výdavkov na stravu, oblečenie, kozmetiku, školské potreby, voľnočasové aktivity či náklady na zdravotnú starostlivosť alebo na mimoriadne výdavky ako napr. okuliare. Súd preto určenú výšku výživného vyhodnotil ako primeranú.

Príjem matky sa zvýšil zo sumy 420,- na sumu 810,- eur mesačne. Ostatné pomery sa na strane matky sa nezmenili, hoci postupom času došlo k prirodzenému zvýšeniu mesačných nákladov napr. nájomné sa v priebehu konania zvýšilo zo sumy 93,70 eur na 140,55 eur mesačne.

17. S prihliadnutím na vyššie uvedené skutočnosti preto súd celkovú zmenu pomerov jednotlivých účastníkov v ich vzájomnej súvislosti vyhodnotil tak, že síce na jednej strane došlo k zníženiu príjmu otca o cca 50,- eur, na strane druhej však došlo k zvýšeniu výdavkov vynaložených na starostlivosť o dieťa minimálne o sumu 90,- eur predstavujúcu náklady spojené s návštevou školy. Aktuálne určené výživné dosahuje štvrtinu príjmu otca, čo je v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe primeraná výška, bez ohľadu na čo, či otec subjektívne počíta svoju ekonomickú situáciu ako ťaživú. Nemožno dať za

pravdu otcovi, že jeho životná úroveň je nižšia ako životná úroveň dieťaťa, nakoľko jeho príjem dosahuje výšku 752,- eur po odpočítaní výživného 582,- eur, zatiaľ čo celkový príjem matky vrátane výživného a rodinných prídavkov dosahuje výšku 1.010,- eur čo pre ňu a dcéru predstavuje 505,- eur na osobu. Rovnako sa súd nestotožnil s tvrdením otca že má finančné záväzky k svojej novej rodine, nakoľko k týmto osobám aktuálne podľa zákona o rodine nemá žiadnu vyživovaciu povinnosť. Návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti súd preto vyhodnotil ako nedôvodný a z tohto dôvodu ho zamietol.

18. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 52 C.m.p., v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trenčíne.

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, a) ktorému súdu je určené, b) kto ho robí, c) ktorej veci sa týka, d) čo sa ním sleduje a e) podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).